

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12.—
pol leta „ 6.—
četrt leta „ 3.—
na mesec „ 1.10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vnapredne naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrske:

vse leto K 18.—
pol leta „ 9.—
četrt leta „ 4.50
na mesec „ 1.60
Za inozemstvo celo leto „ 28.—
Upravištvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzljavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

LJUBLJANSKA ŽUPANSKA ZADEVA V DRŽAVNEM ZBORU. — VELIKE OVACIJE POSLANCU HRIBARJU. — OGROMNA VEČNA ZBORNICA PROTI VLADI. — BARON SCHWARZEVA OBSODBA. — SENZACIJA.

S. — Dunaj, 17. decembra. V večerajšnji seji poslanske zbornice je v imenu »Zveze južnih Slovanov« govoril poslanec dr. Tresić-Pavičić o ljubljanski županski zadevi.

Ze popoldne se je zvedelo, da se namerava poslanec dr. Tresić-Pavičić obširno pečati v svojem govoru s Hribarjevo afero in takoj pri začetku njegovega govora, v katerem se je obširno bavil s celo to zadevo, so obstopili govornika številni poslanci.

Dr. Tresić-Pavičić je v svojem govoru predvsem poudarjal velike zasluge, ki si jih je stekel Ivan Hribar za razvoj ljubljanskega mesta, ter proglasil za nezadostne vzroke, ki jih je podala vlada javnosti za utemeljitev svojega koraka proti potrditvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana in pozneje tudi še v znani seji ljubljanskega občinskega sveta. Govornik je opozarjal na to, da je vlada s tem svojim korakom brezvestno kršila državne temeljne zakone s tem, da se je maščevala nad Hribarjem, ker je kot poslanec ljubljanskega mesta v državnem zboru storil svojo sveto poslansko dolžnost ter pokazal krvave septembrske dogodke na tem mestu pred celim svetom v pravi luči.

Ostro je stigmatiziral tudi nizkotno postopanje kranjskega deželnega predsednika barona Schwarza, ki je šel v tej aferi tako daleč, da je grozil onim državnim uradnikom, ki so obenem tudi ljubljanski občinski svetniki, za slučaj, če se ne absentirajo od županske volitve.

Na koncu svojega govora je stavil poslanec dr. Tresić-Pavičić dve resoluciji o tej zadevi in sicer:

1. Državni zbor izjavlja, da je bilo postopanje kranjske deželne vlade pri županski volitvi v Ljubljani dne 30. avgusta 1910 protizakonito, in pozivlja vlado, da stori takoj potrebne korake, ki bodo za vedno zabranili podobne poskuse.

2. Državni zbor smatra postopanje centralne vlade pri nepotrditvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana za eklatantno kršenje občinske avtonomije in pozivlja vlado, da mu navede prave vzroke, ki so jo napotili, da je takrat tako nastopila proti že sedmi izvolitvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana.

Te resolucije so bile po sprejetju proračunskega provizorija dane na glasovanje zbornici s predlogom, da se izroče ustavnemu odseku.

V nabitosti polni zbornici kot je malokdaj in pri največji tišini je pozval podpredsednik državnega zbora one poslance, ki so za te resolucije, da naj se dvignejo s sedežev.

In vstalo je tedaj več kakor dve tretjini poslancev. Poljaki, Čehi, Rusini, Jugoslovani, socijalni demokrati so se dvignili tedaj s sedežev, da

dajo s tem izraza obsodbi, ki jo izrekajo dr. Tresić-Pavičićeve resolucije kranjskemu deželnemu, predsedniku baronu Schwarzu in centralni vladi.

Par trenutkov potem je vladala v zbornici sveta tišina, nato pa se je spontano dvignil zlasti na klopih slovanskih poslancev pravi vihar, poslanci so ploskali in burno prirejali ovacije poslancu Hribarju. Klic »Na zdar Hribar! Živio Hribar! At žije Hribar!« ni hotelo biti konca. Bila je to ena najlepših ovacij temu možu, naravnost historična ovacija kakršnih je le malo zabeležiti v avstrijskem parlamentu temu možu, ki je posvetil svoje življenje propehu in napredku svojih sodobnikov, ki je komaj pričel razvijati to svoje delovanje, kateremu je pa na kratko zadala konec neprijateljska sila. Sme se reči, da je bil res to parlamentarni historični trenutek in da je taka čast, kakor večeraj poslanca Hribarja, doletela le malokateriga poslanca. — Sicer pa se je pečal tudi češki radikalec Sokol v državnem zboru večeraj s Hribarjevo afero, da s tem dokaže, da sedanja vlada ne spoštuje niti najvažnejših državnih temeljnih pravic.

Med Nemci vlada radi izida glasovanja o dr. Tresić-Pavičićevih resolucijah velika poparjenost. Do zadnjega trenutka so namreč računali s tem, da bodo socijalni demokrati glasovali proti resolucijam ali pa da se vsaj vzdrže glasovanja.

V kuluarjih zbornice je imel pri liko poročevalec »Slov. Nar.« govoriti z mnogimi poljskimi in češkimi poslanci, ki so se mu vsi izjavili, da so se današnjega dne in glasovanja že v naprej veselili, da zamorejo pokazati, kako zelo spoštujejo poslanca Hribarja in vedo ceniti njegovo delovanje.

DRŽAVNI ZBOR.

Proračunski provizorij sprejet. — Podaljšanje bančnega privilegija.

S. — Dunaj, 17. decembra. Zbornica je po celodnevni debati sprejela večeraj proračunski provizorij. V parlamentu je bilo večeraj navzočih poslancev kakor le malokdaj. Po govoru poslanca Zahradnika, o katerem smo že v večernem listu poročali, je govoril predsednik nemškega »Nationalverbanda« baron Chiari, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo narodnostne sprave na Češkem in strankam omogočiti, da vstvarijo veliko parlamentarno večino. Češki radikalec Sokol je govoril o potrebi pravičnosti in energiji vlade ter se zlasti pečal z antimilitaristično propagando na Češkem. Predsednik »Poljskega kluba« prof. Glombinski je v svojem govoru poudarjal vročo željo Poljakov, da naj pride med Nemci in Čehi v interesu cele države do sprave in da naj se skrbi za odstranitev onih politikov, katerih edina naloga in skrb je ščuvati proti posameznim narodnostim. Obatoj monarhije je le v skrbi za razvoj, narodnosti v pravičnosti.

Od Jugoslovanov je govoril poslanec dr. Tresić-Pavičić, katerega

govor glede Hribarjeve afere prinašamo na drugem mestu, ki pa se je v svojem govoru pečal tudi z dalmatinskimi vprašanji. Poslanec Ivanišević in dr. Korošec sta podala v imenu svojih klubov izjave, da bodo člani teh klubov glasovali za proračunski provizorij.

Italijanski poslanec Conci je v imenu Italijanov protestiral proti odstitvi debate o italijanskem fakultetnem vprašanju z dnevnega reda v proračunskem odseku ter je izjavil, da Italijani z ozirom na to dejstvo ne morejo glasovati za proračunski provizorij.

Končno je bila debata o proračunskem provizoriju zaključena in za generalne govornike sta bila izvoljena poslanec Seitz kot contra, poslanec Kozlovski pa kot pro-govornik.

Konferenca načelnikov strank o bančnem privilegiju.

Med popoldansko debato je prispele iz Budimpešte vest, da bo v ogrskem državnem zboru zakonska predloga o bančnem privilegiju najbrž pravočasno rešena, id est še pred novim letom, med tem ko v avstrijskem državnem zboru še ni bila sprejeta. Ministrski predsednik baron Bienenrth se je radi tega zavzel za načrt, da naj bi se sprejela v proračunski provizorij določba, ki naj določa, da ostane dosednji bančni privilegij tako dolgo v veljavi, dokler ne bo sprejet novi bančni statut. Sklicalec je radi tega konferenco načelnikov strank in poslanec Morsey je predlagal, naj se sprejme taka določba v proračunski provizorij, toda z določkom, da je določba veljavna le do 15. februarja 1911 in da sme stopiti v veljavo le pod pogojem, da je zadeva tudi v ogrskem državnem zboru pred novim letom rešena. Finančni minister Bilinski je nato v imenu vlade za ta predlog govoril v zbornici pač zadnji svoj ministrski govor . . .

Nezmožen predsednik zbornice.

Po govorih generalnih govornikov Seitz in Kozlovskega, se je pričelo glasovanje. Skoraj vsi sedeži v zbornici so bili zasedeni, le tam, kjer sede Italijani, se je kazala praznота. Ti se namreč niso mogli odločiti za to, da bi glasovali proti proračunskemu provizoriju in so raje zapustili zbornico. To glasovanje je bilo takozvano veliko glasovanje. Znano pa je, da zbornični predsednik Pattai navadno taka glasovanja »zafura«. Tega se je bilo tudi danes bati, zato so se merodajni faktorji obrnili na krščanske socialiste, da naj vplivajo na Pattaja, da ta prepusti predsedstvo pri glasovanju podpredsedniku Pernersdorferju, kar se je tudi zgodilo.

Glasovanje.

S precejšno večino je bil nato proračunski provizorij sprejet tudi v drugem in tretjem branju. Za so glasovali Poljaki, Jugoslovani, Nemci in krščanski socialisti, proti pa Čehi, Rusini in socijalni demokrati, glasovanja so se pa absentirali Italijani.

O glasovanju resolucij poslanca dr. Tresić - Pavičića poročamo na drugem mestu.

Nato so bile rešene še nekatere druge manjše stvari.

Na koncu seje je prišlo med vsenemskim poslancem Malikom in dr. Korošcem do renkontra. Malik je namreč trdil, da je bila hiša, v kateri stanuje dr. Verstovšek v Mariboru, uradno proglašena za okuženo, da je torej prof. dr. Verstovšek, ki je nasprotno zatrjeval, lagal. — Dr. Korošec pa je zopet trdil, da prof. dr. Verstovšek takega uradnega obvestila ni dobil. Predsednik zbornice je razsekal gordijski vozle s tem, da je ob pol 10. zvečer zaključil sejo.

Za poslance nastopijo sedaj božične počitnice. Ko pa se snidejo zopet k zborovanju, najdejo najbrže v parlamentu na ministrskih klopih že druge obraze . . .

POLITIČNA SITUACIJA.

Novi kabinet.

S. — Dunaj, 17. decembra. Danes se za gotovo zatrjuje, da bo ministrski predsednik baron Bienenrth že v najbližjem času pozvan od cesarja, da sestavi nov kabinet. Formalno pa se bo odločil ministrski predsednik baron Bienenrth za takozvano koalicijsko ministrstvo v smislu svoječasne cesarjeve naročila z dne 15. novembra 1908, v katerem mu je bilo naročeno, da naj prične k skupnemu delovanju vse k delu pripravljene stranke. Za enkrat so avspicije za tako koalicijsko ministrstvo še precej slabe. Med Čehi in Nemci še ni dovršeno sporazumljenje. Delomožnost češkega deželnega zbora je še negotova, zato je ni pričakovati definitivne rešitve pred novim letom.

Na drugi strani se pa danes zopet zatrjuje, da je ministrska lista že toliko kakor gotova. Tem vestem pa ni verjeti že z ozirom na dejstvo, da si v »Poljskem klubu« posamezne frakcije še niso na jasnem, na kak način se posamezne poljske frakcije zasedenja ministrskih portfeljev razdele.

V »Poljskem klubu« se vrše med posameznimi frakcijami že tozadevna pogajanja, ki pa še dolgo ne bodo končana.

Izpremembe v avstrijski diplomaciji.

S. — Dunaj, 17. decembra. Avstrijski poslanik na madridskem dvoru grof Welserheim je upokojen. Za njegovega naslednika je imenovan sedanji avstrijski poslanik v Bruslju grof Wydenbruch. Avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Berchtold, je vpokojen. Za njegovega naslednika je imenovan grof Thun-Valsesina. Za avstrijskega poslanika pri Vatikanu bo imenovan sedanji poslanik v Bukareštu, knez Schönburg, toda imenovan bo šele tedaj, kadar bo odpoklican z Dunaja sedanji papeški nuncij Granito de Belmonte. Kot njegov naslednik je designiran dosednji belgrajski poslanik grof Forgach, ki pride torej namesto Schönburga v Bukarešt.

Politično društvo za kolizejski okraj

priredivi

v nedeljo 18. t. m. ob 10. dopoludne

shod

pri Goršetu na Marije Terezije cesti.

Govorila bodeta dr. Tavčar in prof. Reisner.

Kriza na Hrvaškem.

Hrvaški sabor je končno sklican in prične svoje delovanje v torek, dne 20. t. m.

Sestane se pod najugodnejšimi avspicijami, zakaj položaj na Hrvaškem ni bil že dolgo tako zamotan, kakor je danes.

V prejšnjem saboru je imel ban dr. Tomašić zanesljivo večino v hrvaško-srbski koaliciji. Iz neumljivih razlogov je ban izzval konflikt ter razpustil ta sabor, računajoč s tem, da bo pri novih volitvah dobil tako večino, ki mu bo poslušna na vsak migljaj.

Toda mož se je vračunal. Nove volitve so mu donesle samo razočaranje. Ne samo, da ni izšla iz volitev zanesljiva vladna stranka, marveč je bila v tej volilni kampanji znatno oslabljena tudi koalicija, dočim so volitve znatno ojačile državnoopravno opozicijo.

Ban dr. Tomašić je tako prišel z dežja pod kap.

Jel je uvidevati, da je storil veliko napako, ko je lahkomišelnost izrazil spor s hrvaško-srbsko koalicijo.

Čim je prišel do tega spoznanja, se je pričelo že tudi kesanje.

Kar je preje zahtevala koalicija in kar je preje samozvestno odklonil, češ, da je nedopustno, ako hoče legislativa voditi eksekutivo, je jel polagoma izpopolnjevati.

Koalicija je zahtevala odstranitev oddelnega predstojnika Aranickéga. Pred meseci je Tomašić na to zahtevo odgovoril: »Non possumus,« po končanih volitvah pa je poslal Aranickéga v pokoj.

Koalicija je terjala, naj se napravi konec škandaloznemu »veleizdajniškemu« procesu. Ban se je glede te zahteve zagovarjal s tem, da nima nobenega vpliva na sodišče.

Ko pa so bile volitve v sabor končane z njegovim porazom, je Tomašić takoj izposloval — abolicijo »veleizdajniškega« procesa.

Koalicija je zahtevala odstranitev velikega župana Malvića iz Ogulina. Ban dr. Tomašić je na to zahtevo takrat rekel: »quod non! A sedaj je premestil Malvića iz Ogulina v Zagreb.

Iz vsega tega se vidi, da bi se dr. Tomašić sedaj, ko je uvidel, da je v nevarnosti, da mu krmilo izdrane iz rok, rad zopet ulaskal koaliciji ter se pobotal z njo.

Toda ta sporazum ima svoje težave. Preje je hlepela, da ne rečemo koprnela po sporazumu hrvaško-srbska koalicija, pa ni hotel tega ban.

Sedaj pa hrepeni po ljubezni koalicije dr. Tomašić, a koalicija igra vlogo nedostopne neveste.

Vočigled zasedanja hrvaškega sabora pišejo banove »Narodne Novine« dolg snubilni članek, v katerem vabijo z naravnost sirenskimi glasovi koalicijo v ljubavno lopo ter završujejo tako - le:

»Ker je današnja situacija zelo kritična, moramo strogo ločiti meje odgovornosti bana in koalicije. Ban nikakor ne more trpeti očitanja, da se ne mara pogajati s koalicijo; zato smo pooblašteni še enkrat izjaviti, da je ban vselej pripravljen stopiti v pogajanja s koalicijo, bodisi to s sodelovanjem časopisja, ali s koalicijo samo, čim ona prekliče svoj »non possumus«, ali pa preide preko njega na dnevni red ter sprejme banovo ponudbo za pogajanje, na katero ban še do danes ni dobil definitivnega odgovora.«

Iz te izjave uradnega lista je razvidno, da je dr. Tomašević zelo mnogo ležeče na tem, da se na kakršnikoli način pobota in pogodi s koalicijo.

Kakšen odgovor mu bo koalicija dala na to oficijalno snubljenje, ne vemo, zdi pa se nam, da bi ne bilo nemešno, ako bi se hrvaško - srbska koalicija vendarle dala omehčati, ker se je sicer bati, da zaigra vitalne interese hrvaške domovine.

Menimo namreč, da bi za Hrvaško ne bilo nikakor koristno, ako bi prišel mesto bana na krmilo kak kraljevi komisar.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke

je v svoji zadnji seji, dne 14. t. m. sprejel naslednjo resolucijo: »Z ozirom na gonjo, ki jo uprizarjajo zadnji čas politični nasprotniki napram uradnikom, hoteti jim zabraniti javno politično delovanje, izjavlja izvrševalni odbor narodno - napredne stranke«, da stoji na stališču, da so vsi stanovi, torej tudi uradniški, upravičeni politično neovirano delovati. Zato najodločneje protestira proti vsakemu nasilstvu napram državnim in avtonomnim uradnikom, s katerim bi se hotelo kratiti njih državljanske pravice in jih ovirati pri tem delu.«

Tomaž Pavšlar obsojen.

Včeraj se je vršila pred okrajnim sodiščem v Kranju obravnava na

tožbo kranjskega okrajnega glavarja Schitnika proti Tomažu Pavšlarju zaradi razžaljenja časti. Pavšlar je namreč v neki vlogi dolžil okrajno glavarstvo, da je v neki njegovi pravdi protizakonito postopalo in stalo pod vplivom njegovih pravnih nasprotnikov. Pavšlar je bil pri obravnavi ponižen kot jagnje in je preklical vse obdolžitve. Z ozirom na to je bil obsojen na razmeroma prav milo kazen — 3 tedne zapore, ki se izpremeni v denarno globo 150 K.

Kmetovo naziranje o napravi deželne električne centrale.

Prijatelj nam piše: Zadnje dni sem imel posla na deželi, v škofjeloškem okraju. Tam so kmetje že dokaj napredovali, rabijo mnogo umetnih gnojil, opravljajo poljedelska dela s porabo raznih strojev ter si tako pomagajo pri svojih stanovskih opravkih pri pomanjkanju delavnih moči! Tam nekeje v hribih pa mi pove nek dobrodušni vratar - očanec to - le novico: »Od sedaj ne bom potreboval nobenega »geplja« več, en gospod doktor svetega pisma pravijo, da je iznašel neko moč, »elektriko« imenovano, pa bom tisto upotrebljeval, kakor petrolček! Pravijo, da jo bodo napeljali po vsej deželi, tudi v naše hribe!« — Gg. duhovni pastirji, tu imate široko polje pouka potrebnih ljudskih mas — politiko sovražstva pa opustite enkrat za vselej!

»O ženski volilni pravici z ozirom na novi ljubljanski občinski red.«

Pod tem naslovom je priredilo snoči »Splošno slovensko žensko društvo« javno predavanje. Predavatelj gosp. dr. Milan K o r u n je v instruktivnem poučnem govoru obrazložil državljanske pravice žensk zlasti z ozirom na volilno pravico po različnih deželah in državah, boj žensk za volilno pravico in uspeh tega boja ter naposled pojasnil novi občinski volilni red ljubljanski glede na ženske - volilke in raztolmačil zadevne zakonove določbe, ki so marsikje na prvi pogled nerazumljive in nejasne. V podrobnosti tega zanimivega predavanja se ne moremo spuščati, omenimo le, da je g. predavatelj s tem jako ustregel ljubljanskemu žensstvu, ki je, obilo navzoče, pazno sledilo njegovim izvajanjem in mu toplo pritrjevalo.

Umesten predlog.

Piše se nam: Ljubljana ima v svojih sprehajališčih »Tivoli« neprecenljiv zaklad v primeri z drugimi velikimi mesti! Ko se bode oni že začeli del parka med južno železnico in gradom Tivoli še popolnil in za šetalec ugodno pripravil — bodo imeli stari in onemogli ljubitelji svežega zraka in naravnih krasot, ki pa ne morejo posecati strmih na vrh »Šiške« vodečih stez — neprimerno pri-

jetno priliko, šetati se po položnem svetu. — Na tem mestu bi svetovali, naj se še oni prazni prostor, kjer so se dosedaj nahajali razni cirkusi, vrtiljaki, muzeji in druga razna ljudska razvedrila, pritegnil k omenjenemu parku do železničnega tira! Zato pa naj se določi kot prostor za »ljudski prater«, in pa za dijaške igre ona trikotna senošet, katere vrh trikota sega do Kozlerjevega vrta! Dijaki in stanovci v novih vilah ob Narodnem domu bodo za to — večno hvaležni!

Žrebanje v kinematografu »Ideal«.

Snoči po zadnji predstavi ste bili izžrebani ti-le dve številki 193 in 148. Prvo darilo je dobila št. 193, drugo pa 148. Dobitelja naj se zgleda pri ravnanju, kjer dobita darila. Če se do novega leta nihče ne oglasi, pripadete obe darili družbi sv. Cirila in Metoda.

K notici »Manifestacijski shod za slovensko vseučilišče v Ljubljani.«

V jutranji izdaji »Slovenskega Naroda« z dne 15. decembra, moram konstatirati, da je prišel moj podpis pod ono notico — s katere vsebino sicer soglašam — brez moje vednosti in volje. Omenim naj, da sem zastopal v vprašanju manifestacijskega shoda »Prosveto« le začasno in neobvezno, ker slučajno nikogar drugega članov »Prosvete« ni bilo v Ljubljani. V. M. Z a l a r.

Slovensko deželno gledališče.

Danes zvečer prvič drama »Vstajenje« po velikem romanu Leva Nikolajeviča Tolstega spisal Henry Bataille (za par-abonente). Opozarjamo, da se igra ta krasna drama samo enkrat zvečer! — Jutri, v nedeljo popoldne ob 3. pri znižanih cenah ljudska predstava Tolstega »Vstajenje« (za lože nepar); — zvečer ob sedmih drugič nova opereta »Jesenski manever« (za par-abonente). Opozarjamo, da se ta opereta pred prazniki ponovi le še enkrat, ker se na božični večer ne igra in pade tudi praznik sv. Štefana na nemško gledališče.

Mladeniška organizacija N. D. O. pred sodnijo.

Pred deželnim sodiščem se je obravnavala včeraj ob 4. popoldne afera Slavoj Škrlja in Ignacija Siarda zaradi obnove zbora mladeniške organizacije in na njem sklenjene resolucije. Sodnemu dvoru predseduje višji sodni svetnik Vederjak. Državno pravništvo zastopa Pajnič. Škrlja zastopa dr. Tavčar, Siarda pa dr. Triller.

O b t o ž b a

se glasi, da je Slavoj Škrlj na obnem zboru 31. julija t. l. kot načelnik mladeniške organizacije sestavil resolucijo, v kateri izraža občni zbor svoje sočutje z onimi člani češke so-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Naenkrat se je ustavila. Njen pogled je obvisel na izredno slabi sliki, ki je visela na steni, prav skrito, da je ni nihče opazil.

Ah, kako sem neumna, je vzkliknila Lizika. Da mi to ni prej prišlo na misel. Čemu sem se pa slikati učila. Ne znam sicer nič in ta mazarija, ki dela tukaj nečast celi hiši, je zadnji umotvor mojega čopiča, a ta moja slikarska umetnost mi bo vendar dala priliko, da bom imela Valjavko pred očmi.

Še tisti trenotek je poiskala Lizika svoje slikarske utenzilije, ki so ležale zaprašene v stari omari. Napele je platno, pripravila vse, kar je bilo treba in končno naznanila stari guvernanti, ki je imela nad njo varuško pravico brez vsake oblasti, da hoče naslikati Valjavkino koč in vso njeno dvo in štirinogato rodovino. Guvernanta je bila ogorčena, a ker ji je Lizika obljubila, da bo lahko ves popoldne sedela pri učiteljski ženi, se je udala.

Stara Valjavka je krčevito stiskala pesti, ko je stopila Lizika pred njo in ji naznanila, da hoče naslikati njeno koč, češ, da je v romantično slabem stanju. Ugovarjala je sicer nekaj in poskušala se Lizike ubraniti, a opravila ni ničesar. Lizika si je izbrala primerno stališče, razpostavila svoje slikarske potrebščine in začela slikati. Valjavka se je umaknila v svojo sobo s trdnim sklepom, da ne pride na dan, dokler Lizika ne odide.

Matevžu se je dobro zdelo, da slika Lizika materino koč. Potrežljivo je sedel dolgo časa blizu Lizike in gledal njeno mazanje po platnu in čakal, kdaj da se prikaže na platnu materina koč. A celo potrežljivi Matevž se je tega čakanja končno naveličal in se je splazil v stran ter odšel v vas.

Tedaj pa je Lizika hitro odložila čopič in barve in pohitela v sobo.

Ah, mati Valjavka, tako sem trudna, da se moram malo odpočiti, je vzkliknila in hitro postavila stol pred Valjavko, tako da se ta ni mogla ganiti iz svojega kota.

In zdaj je začela starko obdelavati, kaj ji je vse Olga povedala pri njej skrivnostnem pogovoru. Valjavka je morala dvakrat in trikrat ponoviti vsako stvar, a Lizika ni odnehala, nego je vedno še kaj več hotela.

Kaj vam ni prav nič drugega rekla?

Tako je vedno in vedno izpraševala Lizika.

Časih mine dosti let, pa se človek naenkrat domisli na kako stvar, ki jo je prej pozabil.

Tako je modrovala Lizika, kakor bi iz lastnih izkušenj govorila.

Kar sem vedela, sem pred sodnijo vse povedala, jaz se ničesar drugega ne spominjam, je godrnjala Valjavka srdito in le mislila, kako bi to usiljivo in nadležno dekle odpravila.

Pa Lizika ni nehala. Koj po obedu je zopet prišla in ker se je bila Valjavka skrila, je pogumno nadaljevala svoje slikanje, dasi je sama spoznala, da je njena slikarija bila bolj podobna vesoljnemu potopu, kakor Valjavkini koč.

Nenadoma je zaslišala za seboj glasen smeh in zagledala Julu, ki je bila peš prišla iz Trsta domov.

Zakaj se smeješ? je vprašala Lizika nekoliko nevoljno.

Ker si mislim, kaj bi neki gospa Elvira rekla, če bi ji vi naslikali staro Valjavko, ki je spravila Svetlino v ječo, namesto da bi bila spravila Elviro.

Lizika se je ogorčeno obrnila k Julu.

Kaj se ti blede? je zaklicala.

O nič se mi ne blede, je dejala Julu porogljivo. A jaz ne verjamem, da je Svetlin zastrupil vašo sestro. Jaz mislim, da je to storila gospa Elvira. O, ko bi vi vedeli, kako jo jaz sovražim!...

Kaj ti je Elvira storila, da jo sovražiš? Morda te niti ne pozna...?

Zakaj jo sovražim? To je moja stvar. Sovražim jo pa iz vse duše in srečna bi bila, če bi jo mogla spraviti v ječo. Saj bi storila dobro delo, če bi se mi to posrečilo, kajti gospo Olgo je zastupila Elvira in nihče drugi.

S silnim začudenjem je Lizika gledala Julu, ki je stiskala pesti in ki je bila od notranjega razburjenja vsa rdeča v obrazu.

Lizika ni niti najmanj verjela, da bi bila Elvira v kaki zvezi z Olginim zastrupljenjem. A zanimalo jo je izvedeti, zakaj da Julu tako sovraži Elviro in misel jo je prešinila, da morda to slaboglasno dekle le še kaj več ve, kakor pa so pri obravnavi proti Svetlinu izpovedale priče.

Morda bi mi Julu znala pomagati, si je mislila Lizika, treba je le, da si pridobim njeno zaupanje.

Vidiš, Julu, je rekla glasno, ko bi ti sama ne priznavala, da govoriš samo iz sovražstva, bi ti še verjela, ali tako ni mogoče.

Pa mi lahko verjamete, se je razvnela Julu. Res je, da gospo Elviro sovražim — zakaj, to vem samo jaz — ali moje sovražstvo ji ne more nič škodovati, kakor ne more gospodu Svetlinu nič koristiti. A jaz iščem dokazov...

(Dalje prihodnjik.)

Nasto Pustoslemček.

Eng. Franchetti
v Ljubljani, Sodnijska ulica 2,
nasproti kavarni „Evropa“
priporoča svojo elegantno in higijenično
urejeno

brivnco
in prodajo raznih dišav in kozmetičnih predmetov
Svoji k svojim!

Notarskega kandidata
sprejme 279
notar Kudožvernik v Ljubljani.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menižne kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882.
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrirana zadruga z omejenim jamstvom
v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 33.118.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rednega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/4 % brez amortizacije na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.
Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“
registrirana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnatelj menjalnice:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadržni
pisarni.
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.
Stritarjeva ulica šte. 2.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi.
Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba
Kranjska stavbinska družba v Ljubljani
Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opokarne s strojnim obratom v Kosezah in na Vliču; kamnolomi v Podpeču in v Opatiji.
Telefon šte. 16. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste. 163 Telefon šte. 16.

Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA .-. Prežernova ulica šte. 3. .-. LJUBLJANA
Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.
Obstoječih vlog nad 33 milijonov kron. — Denarni promet do 31. dec. 1909 nad 518 milijonov kron. — Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.
Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še
mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo.
Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z
vloženim denarjem. — Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po
4 1/4 %
brez odbitka; nevzdržene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapi-
talu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.
Posoja na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj
1/4 % na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje
slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditne družbe.

Dolžnost
vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki „SLAVIJA“.
Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je postavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.
.-. Ogromni rezervni fond K 40.812.787.— jamči za popolno varnost .-.
Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi cenli za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je rus slovenska zavarovalnica z vseskozi slovenske-narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gnožno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.
Vsa pojasnila daje drage volje
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Napijono